

POKRAČOVÁNÍ ÚSPĚŠNÉ KNIHY A SERIÁLU

DŮM
Z KARET

HRA, KRÁLEM

MICHAEL DOBBS

ARGO

argo

Hra králem

MICHAEL DOBBS

DŮM Z KARET

Hra králem

argo

Přeložil Petr Horák

Czech edition ARGO, 2018

To Play the King

Copyright © Michael Dobbs, 1992, 2014

Translation © Petr Horák, 2018

ISBN 978-80-257-2527-6 (váz.)

ISBN 978-80-257-2696-9 (e-kniha)

**Věnováno Lucy a Andreiovi
Za Medford 1971. Za Fiskardon 1981. Za Villars 1991.
Za všechno.**

Předmluva

Jedním z důvodů, proč jsem roku 1990 napsal pokračování *Domu z karet* nazvané *Hra králem*, bylo mé tehdejší přesvědčení, že královská jachta se řítí do bouřlivých vod. Jak se později ukázalo, bylo tomu skutečně tak. Psal jsem o rozvrácených manželstvích, o finančních skandálech, o politických sporech i o veřejném zostuzení. Jako by to byl scénář, kterým se královská rodina po následujících několik let s ohromující vytrvalostí řídila. Občas se dokonce zdálo, že někteří lidé se hlásí o role ve veřejném konkurzu. Měla-li tato kniha být jakýmsi varováním, a já ji tak zamýšlel, pak naprosto selhala. Windsorskou dynastii čekaly zlé časy a přetěžké zkoušky. Královská jachta se takřka potopila a část posádky musela přes palubu.

Postava krále v mém románu není prostou kopií prince Charlese – do nesnázi se svého času dostala spousta následníků trůnu a já se nechal inspirovat nejedním z nich –, nicméně jisté podobnosti se nedalo vyhnout. V době, kdy jsem začal na knize pracovat, bylo jasné, že se Charlesovo manželství rozpadá, přestože oficiální místa vytrvale tvrdila opak. Rozhodl jsem se proto, že můj král mít manželku nebude. Doufám, že nic z toho, co jsem napsal, ke znevážení královské rodiny nepřispělo, protože to nebyl můj záměr.

Byly to bídné roky, avšak Charles a spolu s ním i celá monarchie prokázali svou houževnatost a schopnost regenerace a těší se dnes u veřejnosti větší úctě než v minulých desetiletích. Královská jachta pluje dál.

A totéž platí o muži s iniciálami FU. Stvořil jsem ho skoro před třiceti lety, dnes už ale žije svým vlastním životem. Nejen v knihách, ale i na televizních obrazovkách po celém světě. Jeho slova citují v parlamentu i v tisku. Nemohlo by se o něm třeba šeptat i v zákoutích královských paláců? Inu, je to docela možné, já to ale nebudu komentovat...

M. D. 2013

Prolog

Pryč s králi. Zabírají moc místa.

Nastal den jeho popravu.

Vedli ho Svatojakubským parkem, po jehož obvodu stály na stráží dvě setniny pěšího vojska. Kolem se tísnily zástupy lidí – valnou část noci dumal, co budou dělat, až ho spatří. Budou plakat? Budou se pošklebovat? Pokusí se ho unést do bezpečí, nebo ho na znamení opovržení poplivou? Přijde na to, kdo jim zaplatil víc. Nic z toho se ale nestalo, stáli tiše, sklesle a ustrašeně, pořád ještě nemohli uvěřit, k čemu se teď v jejich jménu schyluje. Mladá žena, kterou zrovna míjel, vykřikla a upadla do mdlob. Jeho nohy, kráčející po promrzlé půdě, se ale nikdo nepokusil zadržet. Stráže ho popoháněly.

Za chvílku došli do Whitehallského paláce, kde ho zavřeli do velké komnaty. Právě odbila desátá hodina toho lednového rána. Čekal, že co chvíli zaklepou na dveře a vyzvou ho, aby šel s nimi. Něco je ale zdrželo, přišli pro něj až krátce před druhou hodinou po poledni. Čtyři hodiny čekal, čtyři hodiny nahlodávali démoni jeho kuráž, čtyři hodiny cítil, jak se duševně hroutí. V noci dospěl k určité vyrovnanosti, cítil vnitřní smíření, bylo v tom cosi skoro posvátného. Teď ale, jak tíživě ubíhaly nečekané minuty a přerůstaly v hodiny, byl klid vystřídán ohavným děsem, který se rozbíhal odkudsi z jeho mozku napříč celým tělem a hromadil se ve střevech a v močovém měchýři. Myšlenky se mu pletly a pečlivě vážená a pracně hledaná slova, jimiž se chtěl spravedlivě obhájit a osočit je z překrucování zákonů, byla náhle ta tam. Zatlul pěsti a nehty zaryl hluboko do dlaní. Však on ta slova nějak najde, až přijde čas.

Dveře se otevřely. V šeru mezi veřejemi stál kapitán. Odměřeně a vážně pokývl hlavou v přílbě, obešel se beze slov. Odvedli ho a za několik vteřin se ocitl v hodovní síni. Měl tuhle místnost rád, vcházelo se do ní nádhernými dubovými dveřmi a její strop zdobila Rubensova freska, teď ale

pro nepřírozené šero jen stěží rozeznával detaily. Vysoká okna byla během války zčásti zazděna a zabeďněna, aby se dala snáze bránit. Z jednoho okna na druhém konci síně ale cihlovou zazdívkou i dřevěné bednění strhali, otvorem procházelo ostré, šedavé světlo, vypadalo to trochu jako průchod do nějakého jiného světa. Přímou k tomuto oknu vedl špalír, tvořený dvěma řadami vojáků.

Můj Bože, to je ale zima. Od včerejška nic nejedl, pokrm, který mu nabídli, odmítl. Byl ale vděčný za druhou košili, kterou mu na jeho žádost dali. Nebude se třást. Nebylo by pěkné, kdyby ho viděli se třást. Mysleli by si, že má strach.

Vystoupal po dvou nahrubo přitesaných stupních, a když procházel oknem, sehnul hlavu. Ocítl se na lešení, čerstvě přistavěném zvenčí ke zdi paláce. Čekalo tam na něj jen půl tuctu mužů, ale kam až oko dohlédlo, hemžily se tisícíhlavé zástupy. Lidé postávali na zemi, v kočárech, na střeších, v oknech i na jiných místech s dobrým výhledem. Teď snad konečně dají najevo, co si myslí. Jenže když se ocítl na ostrém denním světle a lidem na očích, neklidný dav v mrazivém větru rázem strnul a postavy v zástupu stály tiše, v tvářích zasmušilý, někdy dokonce nevěřící výraz. Žádná odezva se nekonala.

V lešení byly zatlučené čtyři železné skoby. Přivážou mu k nim roztažené ruce a nohy, aby se nevzpíral. Jen další známka toho, jak málo ho znají. On se vzpírat nebude. Není zrozen k tak ubohému konci. Bude stačit, když k davu promluví pár slov. Cítil slabost v kolenou a modlil se, aby ho nezradila; těch zrad už bylo ostatně ažaž. Podali mu malou čapku, kterou si nasadil a velmi pečlivě pod ni zastrkal vlasy, jako by se chystal vyrazit s ženou a dětmi na obyčejnou procházku do parku. Musí vypadat co k čemu. Shodil na zem plášť, jen ať je na něj lépe vidět.

Nebesa! Projel jím chlad, jako by mráz sáhl po jeho bušícím srdci a to rázem zkamenělo. Zhluboka a prudce se nadechl, aby se vzpamatoval. Nesmí se třást! A už proti němu stanul kapitán jeho stráže. Navzdory počasí se mu čelo perlilo potem.

„Jen pár slov, kapitáne. Řeknu pár slov.“ Usilovně se soustředil a hledal ta slova.

Kapitán zavrtěl hlavou.

„Pro lásku Boží, i ten nejposlednější prostředek na celém světě má přece právo říct pár slov.“

„Vašich pár slov by mě stálo život, pane.“

„Pro mě mají má slova větší cenu než život. To mé přesvědčení mě přivedlo až sem, kapitáne. Naposledy vyslovím své myšlenky nahlas.“

„Nemohu vám to dovolit. Opravdu mě to mrzí. Ale nemohu.“

„Copak ani v téhle chvíli nesmím promluvit?“ Z jeho hlasu zmizel vyrovnaný tón, vystřídala ho podrážděnost a nový příval strachu. Všechno špatně.

„Není to v mé moci, pane. Odpusťte.“

Kapitán vztáhl ruku, chtěl vzít vězně za paži, ten ale ucukl a oči mu zlobně zaplály. „Můžete mě umlčet, ale nikdy ze mě neuděláte to, co nejsem. A já nejsem zbabělec, kapitáne. Vaši ruku ani v nejmenším nepotřebuji!“

Vyplísňený kapitán ustoupil stranou.

Čas se navršil. Už žádná slova, žádné prodlení. Žádná skryš. Přišel okamžik, kdy všichni, i on sám, nahlédnou do jeho nitra a zjistí, jakým člověkem ve skutečnosti je. Znovu se zprudka, z plných plic nadechl a zahleděl se k nebesům. Zadržel dech, tak dlouho, jak jen dovedl. Vzpomněl si, jak kněz melodicky odříkával, že smrt je konečným vítězstvím nad zlem a bolestí vezdejšího světa, teď ale nepřicházelo žádné boží vnuknutí, žádný sluneční paprsek, který by mu značil cestu, žádná nebeská spása, jen tvrdá, ocelově šedá obloha anglické zimy. Uvědomil si, že má pořád sevřené pěsti a nehty zaryté do masa. Přinutil se uvolnit ruce a dlaně svěsil podél těla. Tichá modlitba. Další nádech. Pak si dřepl a poděkoval bohu, že jeho kolena mají pořád ještě dost síly a unesou ho. Zvolna a elegantně, jak si to nacvičil během poslední noci, se natáhl na hrubé fošny dřevěného lešení.

Ze zástupu se neozval ani hlásek. Kdyby ho nechali promluvit, jeho slova by dav nejspíš k ničemu nepřiměla, ale aspoň by se mohl před lidmi obhájit. Ta nezměrná nespravedlnost ho naplňovala zuřivostí. Nemohl nic vysvětlit, vůbec mu nedali šanci. Ještě jednou se zoufale zadíval do tváří v zástupu. Viděl muže a ženy, v jejichž jménu proti sobě bojovaly obě válčící strany. Teď tu stáli jako bezradné loutky, v očích nechápavý výraz. Ano, jsou to samí hlupáci, ale přece jen to je jeho lid. Lid, pro jehož

spásu byl povinen bojovat proti těm, kteří chtěli zneužít práva a zákonů ke svému vlastnímu prospěchu. Prohrál, ale pravda určitě nakonec vyjde najevo. Nakonec. Všechno by to udělal znovu, kdyby dostal novou šanci, nový život. Byla to jeho povinnost, neměl na výběr o nic víc, než má teď na tomhle ležení z hrubě otesaných fošen, které pořád ještě voní pryskyřicí a čerstvými pilinami. A lidé si to nakonec uvědomí... Snad.

Za levým uchem mu zapraskala fošna. Tváře v zástupu jako by strnuly v čase, vypadaly jako obrovská nástěnná malba, nikdo se ani nepohnul. Močový měchýř měl napnutý k prasknutí – bylo to chladem nebo děsem? Jak dlouho to ještě...? Soustředit se, možná i pomodlit? Soustředit se! Zaměřil pohled na malého chlapce, nemohlo mu být víc než osm let, byl oblečený v hadrech, na špinavé bradě mu ulpěly drobky chleba, který teď přestal žvýkat, a své nevinné hnědé oči, vytřeštěné v napjatém očekávání, upíral k jakémusi bodu asi tak půl metru nad královou hlavou. Bože, to je ale zima, větší zima, než kdy zažil! A najednou se mu ta slova, na která se tak usilovně snažil vzpomenout, náraz vybavila, jako by kdosi otevřel stavidla jeho duše.

A tak roku tisícího šestistého čtyřicátého devátého vzali svrchovaného panovníka, krále Karla I. Stuarta, obránce víry a dědičného vladaře Velké Británie a Irska, a usekli mu hlavu.

Z ložnice byl výhled do šestnáctihektarové zahrady, obklopující palác, který v době, kdy Karel I. Stuart vykročil z tohoto světa na věčnost, ještě ani nestál. V časných hodinách zimního rána se zde náhle probudil Karlův vzdálený přímý potomek. Na krk se mu lepil mokrá límeček pyžamového kabátku, tvář měl zabořenou do tvrdého, neforemného polštáře prosáklého potem. Přesto mu byla zima, zima... jako v hrobě. Věřil snům a byl přesvědčen, že s jejich pomocí lze odhalit skrytá tajemství lidského nitra. Měl ve zvyku vždycky po probuzení sáhnout po notýsku, který měl za tím účelem hned u postele, a zapsat vše, na co si dokázal vzpomenout. Tentokrát ale ne. Nebylo to potřeba. Nikdy nezapomene na pach davu, smísený s vůní pryskyřice a pilin, ani na kovově šedý odstín oblohy toho mrazivého odpoledne. Ani na nedočkavý pohled v nevinných hnědých očích toho chlapce se špinavou bradou olepenou drobečky. Ani na ten

pocit děsivého zoufalství, že ho nenechali promluvit, čímž jeho oběť ztratila smysl a jeho smrt se stala naprosto zbytečnou. Na to nikdy nezapomene. I kdyby se snažil sebevíc.

ČÁST PRVÁ

Kapitola jedna

Po neznámém mostě nejezdi na slonu.

(čínské přísloví)

Prosinec: první týden

Nepozval ji jen tak. On totiž nikdy nic nedělal jen tak. Šlo o kategorický pokyn, skoro až rozkaz, a to od muže, který měl ve zvyku spíš přikazovat než se doprošovat. Očekával ji na snídani a ani ho nenapadlo, že by snad mohla odmítnout. Obzvlášť dnes, v den, kdy končí starý předseda vlády a nový se ujímá úřadu, zaplat' pánbůh, vlastně zaplat' vůle lidu. Nastal den velkého skládání účtů.

Benjamin Landless otevřel dveře osobně, což jí přišlo divné a zarazilo ji to. Vešla do bytu, jehož hlavním účelem bylo dělat dojem. Takový ten neosobní a až příliš designově zařízený byt, kde byste rozhodně čekali když už ne portýra, pak tedy aspoň sekretářku nebo asistenta, prostě někoho, kdo by vařil kávu, klaněl se hostům a přitom dával pozor, aby neukradli některý z impresionistických obrazů, jež zdobily stěny. Sám Landless rozhodně hezký jako obrázek nebyl. Měl širokou, masitou, sytě rudou tvář, jejíž rysy se poslední dobou začaly roztékat, trochu jako vosk svíčky u plamene. Měl obrovské tělo a drsné, jakoby dělnické ruce. Sám měl pověst neméně drsného muže. Byl majitelem mediálního impéria *Chronicle*, které vybudoval potlačováním stávek a ničením kariér svých zaměstnanců. A zrovna tak se zasloužil i o konec kariéry muže, který se právě v tomto okamžiku chystal na cestu do Buckinghamského paláce, kde se měl vzdát moci a prestiže spojené s úřadem ministerského předsedy.

„Slečno Quinová! Sally! Jsem moc rád, že jste přišla. Už dlouho se s vámi chci setkat.“

Věděla, že je to lež. Kdyby se s ní chtěl sejít už dřív, byl by to nepochybně dávno zařídil. Uvedl ji do velkého pokoje, hlavní místnosti luxusního podstřešního bytu. Obvodové stěny tvořily rozměrné desky z tvrzeného skla, skrz něž se nabízel překrásný výhled přes Temži na budovy parlamentu.

Na dřevěnou podlahu, zdobenou složitými intarzovanými ornamenty, podle všeho padla polovina nějakého deštného pralesa. Na kluka, který vyrůstal ve špinavých uličkách pochybné čtvrti Bethnal Green, to nebylo zrovna zlé.

Nasměroval ji do obrovité kožené pohovky, před níž stál konferenční stolek obložený tácy s bohatou snídaní. Z horkých pokrmů se kouřilo. Kdosi musel jídlo a nažehlené lněné ubrousky připravit před pouhými několika okamžiky, po neviditelném služebníkovi ale nebylo ani památky. Všechny nabízené pokrmy odmítla, jeho se to ovšem nikterak nedotklo. Sundal si sako a s vervou se pustil do vlastní porce. Ona se chopila šálku černé kávy a čekala.

Soustředěně pojídal snídani. Pravidla slušného chování a stolování nebyla jeho silnou stránkou. Nezávazná konverzace z jeho strany vázla, spíš než na ni se soustředil na vajíčka, chvíli jí vrtalo hlavou, zda třeba nedospěl k závěru, že pozvat ji byla chyba. Začala z něj být nervózní.

„Sally Quinová. Narozena v Dorchesteru ve státě Massachusetts. Věk třicet dva let, už si ale v oblasti průzkumů veřejného mínění stihla získat slušnou reputaci. A to v Bostonu, ve městě irských tupců, kde to nemají ženy zrovna jednoduché.“ To znala z vlastní zkušenosti, za jednoho irského tupce se kdysi provdala. Landless nepodcenil domácí přípravu, prohrabal se její minulostí, a chtěl, aby to věděla. Čekal, jak zareaguje, zpod svého bujného, huňatého obočí ji upřeně pozoroval. „Jo, Boston je krásné město, dobře ho znám. Povězte mi, proč jste opustila všechno, co jste tam vybudovala, a přijela sem, do Anglie, začít zas úplně od píky? Jen tak?“

Odmíchl se, ale odpověď nedostal. „Bylo to kvůli tomu rozvodu? A protože vám umřelo dítě, je to tak?“

Sledoval, jak zaťala zuby, a přemýšlel, zda teď vybuchne v záchvatu zlosti, nebo rovnou vykročí ke dveřím. Věděl ale, že se to obejde bez slziček. Nebyla ten typ, to se jí dalo vyčíst z očí. Neměla nepřírozně hubenou až vychrtlou postavu, jak velí současná móda, byla spíš klasicky krásná. V bocích možná měla pár centimetrů navíc, všechny křivky zato byly perfektně vykroužené. Byla pečlivě upravená. Plet' měla hebkou a oproti bleďým dcerám Albionu tmavší a lesklejší, rysy tváře jako by modeloval sochař, rty byly plné a smyslné, lícní kosti výrazné a vlasy, dlouhé a husté, měly tak tmavý odstín, až mu přišlo, že by snad mohla mít italské nebo